

Beproeving

Stephen Charnock

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 26

1. Het lied van de engelen	Archibald Alexander
2. Hoe lees ik de Bijbel?	Thomas Watson
3. De menswording van Christus	Thomas Boston
4. Stervensgenade	William Bridge
5. Levend en dood geloof	John Newton
6. Niets zonder God	Jonathan Edwards
7. Klop aan de deur	John Howe
8. Honger en dorst naar de gerechtigheid	Thomas Boston

Jaargang 26 – nummer 9 – september 2024

Toelichting foto omslag

In het voorjaar, op de grens van winter en lente, komen ze elke keer weer tevoorschijn: de krokussen. Hun rijke kleuren vormen soms een scherp contrast met de winterse omstandigheden. In de zomer bloeien ze niet, ze zijn echt gemaakt voor dat vroege voorjaar, als een van de eerste bloemen, tegen de klippen van de winter op. Zo werkt ook de Heilige Geest, midden in de beproeving. Hij brengt vruchten van geduld en lijdzaamheid, en ook andere vruchten. Het kan zo ontzettend moeilijk zijn om zulke moeilijke tijden te doorstaan. Stephen Charnock neemt ons in deze preek mee om met het geloofsoog te kijken en te zien. 'We moeten ons inspannen om aan de bedoeling van God te beantwoorden. Om zo heilig te worden als Hij beoogt, en elk werk van de Geest in onze beproeving te omhelzen.'

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: A discourse of afflictions

Bron: The Complete Works of Stephen Charnock, Volume 5 (1866)

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Beproeving

Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijkt niet, als gij door Hem bestraft wordt; want wie de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt iedere zoon, die Hij aanneemt.

Hebreeën 12:5-11

De apostel heeft in het vorige hoofdstuk een overzicht gegeven van bekende gelovigen die bij verschillende gelegenheden een uitnemend geloof hebben getoond. Nu richt hij zich in dit hoofdstuk tot de gelovige Hebreeën om hen aan te sporen geloof en geduld te oefenen onder de verdrukkingen waarmee ze in hun christelijke loopbaan te maken krijgen. Hij stelt hun eerst het voorbeeld van Christus voor ogen (v. 2-3), daarna de vermaning van de Heilige Geest uit Spreuken 3:11-12: 'Mijn zoon! verwerp de tucht des HEEREN niet, en wees niet verdrietig over Zijn kastijding; want de HEERE kastijdt hem, die Hij liefheeft, ja, gelijk een vader de zoon, in wie hij een welbehagen heeft.'

Vers 5: En gij hebt vergeten de vermaning, die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijkt niet, als gij door Hem bestraft wordt.

Dit onderwijs over de aard en het nut van de beproevingen die God ons oplegt, past de apostel toe op de persoonlijke situatie van de Hebreeën. Daarbij spreekt hij echter in algemene bewoordingen over de oorsprong van de beproevingen, de mensen die beproefd worden en het doel waarmee God Zijn kinderen oefent. 'Bent u de vermaning vergeten die tot u als tot zonen spreekt?' Herinnert u zich niet meer wat God in Zijn wijsheid in die vermaning zegt (Spr. 3)? Daar prijst Hij Zijn goedheid aan en laat Hij zien dat het uw plicht is om naar Hem te luisteren, doordat Hij u eert met de naam van 'zonen' of 'kinderen'; dat is de grootste eer en hoogste troost die een schepsel kan ontvangen. De apostel vraagt: Bent u vergeten wat de bedoeling van Gods kastijding is? Leeft dit niet in uw geest en uw geheugen, in uw hart en uw gedachten? Hier

in Hebreëën 12 spreekt hij over de noodzaak en de voordelen van beproevingen.

In vers 5 beveelt hij ons de kastijding van de Heere niet te verachten en er niet moedeloos onder te worden: 'Bezwijkt niet, als gij door Hem bestraft wordt.' Dit onderbouwt hij met vele argumenten in de volgende verzen. Μὴ ὀλιγόρει, spreek niet lichtvaardig over beproevingen. Eén argument ligt in het woord kastijding (ραιδεια). Dit is het onderwijs waardoor een kind kennis krijgt van dingen die nuttig voor hem zijn. Op die leeftijd, waarop een kind onderworpen is aan uitpattingen, lukt dat niet zonder zowel woorden als slagen. Dit woord wordt hier dus gebruikt voor de tucht of correctie waarmee zulk onderwijs gepaard gaat. Een ander argument ontleent de apostel aan de Oorsprong van de beproevingen: de Heere. 'Veracht de kastijding van de Heere niet.'

Hieruit leren we, dat we niet lichtvaardig met beproevingen mogen omgaan, maar er ook niet onder moeten bezwijken. De pijn zal ervoor zorgen dat we de beproeving op zichzelf niet gering achten. Maar we gaan er lichtvaardig mee om als we haar niet zorgvuldig benutten voor de doeleinden waartoe God ze ons zendt. We kunnen de pijn voelen, terwijl we ongevoelig zijn voor het voordeel dat we eruit kunnen verkrijgen. God verbiedt hier twee uitersten: het ene is overmoed, het andere een gebrek aan moed. Beide onteren God, het ene in Zijn soevereiniteit, het andere in Zijn goedheid en liefde. Beide zijn schadelijk voor degene die het betreft, namelijk als hij opstandig wordt tegen het ene en als hij de zoetheid van het andere misloopt. We moeten de beproevingen die God ons zendt, ontvangen met ootmoed zonder moedeloosheid, en met eerbied zonder wantrouwen. We moeten ervoor waken dat we ofwel te veel vrezen, ofwel God niet genoeg vrezen. Combineer eerbied met vertrouwen. Aanbid de [slandende] hand die u voelt en vertrouw op de goedheid die Hij belooft. Dat is de manier om vrucht te verkrijgen uit de beproevingen.

Ook leert dit ons dat alle beproevingen, ongeacht welke directe oorzaken ze hebben, uit Gods hand komen. Of ze nu worden veroorzaakt

door mensen, zoals het verlies van goederen of andere rampen; of het nu ziekte of verdrietige dingen en dergelijke betreft: ze worden allemaal in opdracht van God uitgedeeld met één en hetzelfde doel, namelijk om ons te onderwijzen. Het menselijke verstand gelooft dit niet. Sommigen wijten ze aan toeval of letten alleen op de secundaire oorzaken, en beschouwen ze niet als heilzaam onderwijs van God en de besluiten van Zijn voorzienigheid.

Het feit dat alle beproevingen uit Gods hand komen, dient al ons ongeduld te bedwingen. Het is gepast om, net als de psalmist, te zeggen: 'Ik zal mijn mond niet opendoen, want God heeft het gedaan' (naar Ps. 39:10). Zal de klei aan de pottenbakker vragen: 'Waarom hebt u mij zó gemaakt?' Liever zeggen we met Eli: 'Hij is de HEERE; Hij doe, wat goed is in Zijn ogen!' De soevereine heerschappij van God gaat gepaard met oneindige wijsheid. Wanneer we de reden van Zijn handelen niet kunnen begrijpen, behoren we in Zijn wil en wijsheid te berusten. We moeten iedere opvlammende boosheid de kop indrukken door ons onder Zijn hand te vernederen.

Dit laat ook zien tot Wie we de toevlucht moeten nemen. Alleen de hand die slaat, kan het slaan doen ophouden. Toen David zijn ongeduld had gestild, ging hij bidden: 'Neem Uw plaag van op mij weg, ik ben bezweken van de bestrijding Uwer hand' (Ps. 39:11). Toen Simeï stenen gooide naar David, zei deze: Het is de HEERE Die het hem geboden heeft. Als we ziek worden, is het God die deze ziekte stuurt en moeten we Hem zoeken voor verlichting. Alleen Hij kan de krachten die Hij opwekt aan banden leggen. Het is ons tot troost dat er een soevereine Macht is bij Wie wij onze nood kunnen klagen en dat onze almachtige Heere Die ons geslagen heeft, klaarstaat om ons te genezen.

Hoe liefdevol is God daarbij voor Zijn kinderen die kreunen onder alle beproevingen! 'Mijn zoon', staat er. God noemt hen Zijn zonen, Zijn kinderen. Met die naam verzacht Hij de strengheid in hun lijden. Hij betuigt ermee dat Hij deelt in hun verdriet, dat Hij een afkeer heeft van hun moeilijkheden. Welke vader is er op aarde, die,

tenzij hij alle natuurlijke genegenheid verloren is, geen deel heeft aan het lijden van zijn kinderen? Alle bewogenheid op aarde bij elkaar is als niets vergeleken bij de bewogenheid van de hemel. God zendt aanvechtingen niet altijd uit boosheid op Zijn schepselen; Hij zendt ze ook als een Vader.

Daarom is het niet moeilijk te begrijpen dat zowel de beproeving zelf als Gods bedoelingen ermee een zegen zijn voor Gods kinderen. Hij geeft immers de naam van kind en zoon aan allen die Hij als een Vader onderwijst door hen te corrigeren.

Dit leert ons ook om met anderen mee te voelen in hun lijden. Daar worden we toe aangespoord op grond van de liefde van God. Het woord dat met 'kastijden' is vertaald, duidt op de bestraffing die een vader aan zijn zoon geeft of een leraar aan zijn leerling.

Vers 6: Want wie de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt iedere zoon, die Hij aanneemt.

We leren hiervan dat de beproevingen van de gelovigen de uitwerking zijn van goddelijke liefde. 'Want wie de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt iedere zoon, die Hij aanneemt!' 'Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijdt Ik' (Openb. 3:19). De beproevingen komen niet voort uit goddelijke wraakzucht. God gebruikt ze niet om Zijn recht te bevredigen. Nee, ze komen voort uit goddelijke genegenheid. Hij gebruikt ze om Zijn goedheid mee te delen en het beeld van Zijn Zoon des te meer te laten schitteren. Het zijn de daden van God; niet van een slaperige en achteloze God, maar van een wijze en lankmoedige Vader. Hij besteedt er alle zorg aan om u op te voeden naar Zijn wil en gelijkenis, zowel door onderwijs als door terechtwijzing.

God beproeft inderdaad ook andere mensen, die niet bij het getal van Zijn geliefde kinderen horen. Er is vrijwel geen mens die heel zijn leven alleen maar voorspoed kent en geen enkele beproeving meemaakt. Al dit kwaad komt van God, de Bestuurder van de wereld.

Maar toch, ook al is er geen verschil in het lijden van beide soorten mensen, en al lijkt het lijden van de gelovigen vaak pijnlijker dan dat van ongelovigen, toch is er een groot verschil in de achterliggende beweegredenen. God slaat de gelovige uit liefde en de onwedergeboren mens slaat Hij uit toorn. Het doel van de correctie van de een is tot zijn nut, niet zijn ondergang. De slagen die op de ander neerkomen, zijn de eerstelingen van de eeuwige straf.

De wereld zit er dus helemaal naast als ze meent dat de beproevingen van de gelovigen evenzoveel bewijzen zijn van Gods boosheid en haat. God handelt met de wereld als Wetgever en Rechter, maar met degenen die Hij vernieuwd en aangenomen heeft, handelt Hij als een Vader. En wie zou de terechtwijzingen van een tedere vader aan een kind dat hij zo liefheeft, beoordelen als haat? Gelovigen lijden niet zonder meer onder de hand van God als een Rechter, maar als een *Paternus Judex*, een Vaderlijke Rechter. God heeft niet de bedoeling Zich op hen te wreken. Hoewel zij beproefd worden vanwege de zonde, is Zijn voornaamste bedoeling toch hen te toetsen, te reformeren, opdat ze de gezegende erfenis waardig mogen worden. 'Lazarus, die U liefhebt, is ziek', lieten zijn zussen tegen Christus zeggen. Zij waren bang, omdat ze dachten dat Christus' liefde tegelijk met de gezondheid van Lazarus verdwenen was.

Niemand heeft dan ook enige reden om zich vanwege zijn materiele voorspoed te verbeelden dat hij het voorwerp van Gods liefde is. 'Ook liefde, ook haat, weet de mens niet uit al hetgeen voor zijn aangezicht is' (Pred. 9:1). God heeft niet altijd de mensen lief die dankzij Zijn voorzienigheid, gezondheid en voorspoed genieten. Zo'n misvatting ontstaat als men geen ander leven kent en te veel waarde hecht aan de dingen van deze wereld. Tijdelijke goederen, aanzien in de wereld, uiterlijke gemakken en een goede gezondheid zijn vruchten van Gods geduld en algemene goedheid, maar niet van Zijn genegenheid en bijzondere liefde. Het zijn tekenen van Zijn genegenheid als ze, door Zijn genade, worden gebruikt om ons tot een betere erfenis te leiden. Maar wat zijn ze vaak schadelijk voor ons, vanwege onze verdorvenheid en omdat we ze verkeerd

gebruiken! Hoe vaak gaat onze lichamelijke gezondheid ten koste van het welzijn van onze ziel! Hoe vaak bederft onze vleselijke voorspoed de gezondheid van onze geest! Hoe vaak verbinden rijkdom en eer ons hart aan de aarde en verbannen ze alle gedachten aan een hemels paradijs daaruit! Als iemand een aandeel in deze wereld heeft, spant hij zich vaak niet in om een aandeel in de hemel te verkrijgen. Vaak hinderen rijkdom en eer onze heiligmaking, die het enige middel is tot de zalige aanschouwing van God.

Zou dit ons er niet toe moeten aanzetten om in onze beproevingen welbehaaglijk voor God te leven? De apostel gebruikt dit argument om zijn vermaning in het vorige vers te onderstrepen. Hij spoort ons aan om de kastijding van God niet te verachten en niet te twijfelen aan Zijn zorg. Waarom zouden we iets verachten wat ons in liefde wordt gegeven? Wie zou niet bereid zijn om aan de wens van een vriend te voldoen als we zeker weten dat deze wens voortkomt uit liefde, ook al is onze wijsheid niet zo groot dat we er blindelings op kunnen vertrouwen? Moeten we dan niet des te meer aandacht schenken aan de kastijdingen die de goede en wijze God in Zijn voorzienigheid en liefde verordent? Is de liefde, de reden voor het lijden, niet voldoende grond om wantrouwen en moedeloosheid te voorkomen? Waarom zou iemand Hem wantrouwen door Wie hij weet te worden gekastijd? De bestraffing die ons bevreesd maakt, is een daad van Zijn liefde, niet van Zijn haat. Moeten we dan niet gelovig wachten op de gelukkige uitwerking van de kastijding die we ondergaan? Met deze hartsgesteldheid zullen we de beproevingen ontvangen op een manier die we voor God kunnen verantwoorden. Dan gebruiken we ze voor de heilige doeleinden waartoe God ze zendt.

We moeten ze ook geduldig dragen. Want ze zijn niet bedoeld om ons zo heilig te maken als de wet vereist en om aan Gods gerechtigheid te voldoen, maar om onze ziel te beproeven en geschikt te maken voor de hemel. Een rechter veroordeelt en straft niet uit liefde voor de misdadiger, maar uit liefde voor de wetten. Geen wijs mens heeft ooit gezegd dat een vorst misdadigers straffe omdat hij

van hen hield, of dat God de goddelozen eeuwige straf in de hel doet lijden omdat Hij hen liefheeft. Gods kastijdingen zijn dus niet van dezelfde aard als de straffen die Hij over ongelovigen uitspreekt. Daarom hebben we alle reden om ze met geduld te verdragen.

Het is niet te verontschuldigen als we mopperen over een daad van liefde. Dat principe kunnen we ook toepassen in het geloofsleven. Als de vader zijn kind een afstraffing geeft, schreeuwt het kind het uit en denkt hij dat zijn vader hem haat. Maar dat denkt hij omdat hij een kind is. Als hij tot zijn verstand komt, zal hij zien dat hij het verkeerd zag. Als een dokter u heeft geopereerd en een bitter drankje gaf, hebt u hem er nooit van verdacht dat hij u haatte. U hebt van zijn menslievende diensten gebruik gemaakt en dacht dat hij eerder een beloning dan een bestraffing verdiende. Waarom zouden we ons dan anders opstellen tegenover God?

Dit leert ons dat geen enkel rechtvaardig mens in de wereld ooit vrij van zonde is geweest. 'Hij geselt iedere zoon die Hij aanneemt!' Zonde is de oorzaak van beproevingen. Als we vrij van zonde zouden zijn, zouden we vrij zijn van geselingen. De beproevingen zullen niet ophouden voordat de zonde helemaal vernietigd is, wat in deze wereld niet zal gebeuren. Het recht vindt in alle gelovigen op aarde genoeg reden om hen te straffen, en de barmhartigheid vindt genoeg reden om hen te vergeven.

We moeten ons dus tegen de zonde verzetten. Satan wil dat we ongeduldig worden en ons aan God ergeren, maar de reden van dat ongeduld moet ons juist aanzetten tot het haten van de ware oorzaak van alle soorten kwaad waar we onder lijden. Laten we die oorzaak [de zonde] een slag toebrengen, elke keer als God ons slaat. Dat is een uiting van dankbaarheid, want het is de beste manier waarop we onze liefde kunnen tonen aan God, Die Zijn liefde voor ons toont wanneer Hij ons slaat. Laten we dan ook niet rusten totdat we alles wat God haat, hebben gedood. Want wat heeft God met Zijn beproevingen op het oog? De dood van de zonde; niet de dood van de ziel.

Zo bezien is de zonde een reden om geduld te oefenen. Als we ziek zijn, nemen we het de dokter toch niet kwalijk dat hij middelen inzet tot genezing? Ook al zijn die middelen pijnlijk, juist als hij ze niet zou gebruiken, zou dat reden zijn om hem te beschuldigen van een gebrek aan medelijden. Welke vader zou niet worden geroemd om zijn grote liefde als hij hoogstpersoonlijk zijn kind zou opereren als hij zag dat dit noodzakelijk was? De zonde noodzaakt God tot geselen. Zijn goedheid en wijsheid staan niet toe dat Hij iets anders doet dan wat noodzakelijk en nuttig is.

Vers 7 en 8: Indien gij de kastijding verdraagt, zo gedraagt Zich God jegens u als zonen; (want wat zoon is er, die de vader niet kastijdt?) Maar indien gij zonder kastijding zijt, welke allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden, en niet zonen.

Nu roept de apostel in vers 7 de Hebreëen ertoe op Gods hand geduldig te verdragen, omdat Hij met hen handelt als een vader met zijn kinderen; na de kastijding zal Hij hen belonen. Ouders liefkozen hun kind na het straffen, zodat het weer rustig wordt. Als u de beproeving verdraagt, handelt God met u als met zonen. God προσφέρεται, vertoont Zichzelf aan u als een vader aan zijn zonen.

De apostel maakt de troost in het vorige vers nog krachtiger voor de Hebreëen. De waarheid uit het Spreukenboek die hij zojuist heeft aangehaald, past hij nu toe: als ze de kastijding verdragen, behandelt God hen als kinderen. Mensen zijn geneigd te denken dat een beproeving met Gods liefde in strijd is. De apostel weerlegt deze gedachte met de vraag: 'Want wat zoon is er, die de vader niet kastijdt?' Vervolgens trekt hij in vers 8 nog een andere conclusie: het feit dat we worden beproefd, betekent niet dat we geen kind van God zijn. Integendeel: juist als iemand niet wordt gekastijd, is dat een teken dat hij niet bij Gods huisgezin hoort. 'Maar indien gij zonder kastijding zijt, welke allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden, en niet zonen' (vs. 8). Want als de Heere iedere zoon kastijdt die Hij aanneemt, is het duidelijk dat iemand die Hij zonder kastijding laat, geen ware en wettige zoon is, maar een vreemde, een bastaard, dat

wil zeggen: iemand die niet bij de familie hoort. Diegene draagt alleen de familienaam, maar heeft niet de bijbehorende rechten.

God behandelt de gelovigen als kinderen door hen te kastijden. 'Indien' betekent hier zoveel als 'wanneer'. 'Indien u de kastijding verdraagt' wil dus zeggen: 'Wanneer u de kastijding verdraagt.' Zoals Leviticus 19:5, 'En *indien* gij een dankoffer de Heere offeren zult' (KJV), betekent: 'En *wanneer* gij een dankoffer de Heere offeren zult.' Zo betekent 'En zo *indien* Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben' (Joh. 14:3, KJV) ook: 'En zo *wanneer* Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben.' God heeft de mensen in Zijn Woord nadrukkelijk geboden hun kinderen te kastijden. Hij heeft de gezindheid hiertoe in hun hart gegrift en hen in Zijn wet ertoe gemachtigd. We moeten het dus niet vreemd vinden dat God, Die wijsheid en goedheid en liefde is, in Zijn huisgezin zo'n rechtvaardige, heilige en heilzame tucht uitoefent. Zoals niemand kan zeggen dat een liefhebbende vader zich als een vijand gedraagt wanneer hij zijn kind kastijdt, zo kan ook niemand dat van God beweren. Hoewel een beproeving op zichzelf een kwade en pijnlijke zaak kan zijn voor het kind, is ze vergeleken bij de heilzame uitwerking ervan toch geen kwaad, maar een weldaad.

Vergelijk het leven van kinderen die door hun ouders of vreemden zijn gecorrigeerd maar eens met het leven van degenen die aan zichzelf werden overgelaten. Dan zal het voordeel van de een en de ellende van de ander snel aan het licht komen. 'Een wijs zoon hoort de tucht van de vader' (Spr. 13:1). 'Hooft' staat er niet in het Hebreeuws, dus eigenlijk staat er: 'Een wijs zoon is de tucht of kastijding van zijn vader.' De Joden hebben een spreekwoord: 'Als u een wijs kind ziet, wees er dan zeker van dat de vader het getuchtigd heeft.'¹ Zo handelt God met Zijn kinderen. Dat is ook nodig, want hoewel de wedergeborenen verlost zijn van de slavernij van de zonde, zal het vlees toch blijven begeren tegen de Geest zolang ze nog in het vlees verkeren.

---

1 Zie het Bijbelcommentaar van Johannes Drusus.

God kastijdt ons niet alleen om onze zwakheden, maar ook om ons van zonde te weerhouden. De liefde die God voor ons heeft, is oneindig groter dan de liefde van de beste en tederste vaders. Het heil dat Hij door Zijn kastijdingen uitwerkt, is oneindig groter dan het goede dat hun tuchtiging ons kan opleveren. Daarom mogen we vrijmoedig belijden dat van geen enkele vader in de wereld gezegd kan worden dat hij met zijn kinderen omgaat zoals God met de gelovige. Hij biedt aan om de taak van een vader Zelf op Zich te nemen. Hij is de Heerser van de wereld, maar de Vader van de gelovige. Als Bestuurder van de wereld handelt Hij rechtvaardig in Zijn oordelen. Als Vader van de gelovigen behandelt Hij hen genadig in Zijn beproevingen.

Handelt God met u als een kind wanneer Hij u slaat? Daarin ligt een grote troost. Zijn wijsheid en Zijn goedheid zijn oneindig. Alles wat Hij doet, is rechtvaardig en redelijk en komt voort uit vaderlijke genegenheid. Zijn slagen zijn heilzaam. David noemde het een weldaad als de rechtvaardige hem zou slaan en beschouwde zijn bestraffingen als olie op zijn hoofd (Ps. 141:5). Hoeveel te meer moeten we Gods kastijdingen dan als een zegen beschouwen! Goede mensen kunnen fouten maken in hun straffen, maar God kan dat niet. Hij is te wijs om Zich te vergissen en te goed om zelfs Zijn slagen niet tot een uitnemende balsem te maken. Hij slaat ons niet als vijanden of als misdadigers, maar als kinderen. Hij doet dat niet om ons in Zijn toorn te straffen, maar ons te louteren en ons zó te vormen dat Hij een welbehagen in ons kan hebben. We moeten innerlijk meer op Hem gaan lijken. Dit is het doel waarmee een liefhebbende vader zijn kinderen tuchtigt en dit is ook het doel van God. Daarom moeten we Zijn correcties ook niet zozeer zien als een bestraffing, maar als een gunstbewijs, want Hij kastijdt ons niet als een vijand, om ons te vernietigen, maar als een vader, om ons te corrigeren. Hij kastijdt ons niet alleen als een rechtvaardige God, maar ook als een liefhebbende God.

Ieder kind van God voelt zo nu en dan Zijn corrigerende hand. De apostel daagt zijn lezers uit om iemand aan te wijzen die hiervan is

vrijgesteld: 'Wat zoon is er, die de vader niet kastijdt?' Niemand van de gelovige Hebreëen die in het vorige hoofdstuk werden genoemd, waren van deze pijnlijke zaak gevrijwaard. Noach werd beproefd in een kind, Abraham en Jakob werden beproefd met honger (Gen. 12:10), Izak door Ezau. Mozes moest vluchten om zijn leven te redden, Job verloor zijn bezittingen, Hizkia werd ernstig ziek. Als we worden beproefd, reizen we over de weg van allen die ons zijn voorgegaan. Vervolgens stelt de apostel vast dat het ontbreken van kastijding een betrouwbaar teken is dat we niet bij Gods huisgezin horen. 'Maar indien gij zonder kastijding zijt, welke allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden, en niet zonen' (vs. 8). Een kind dat niet wordt gecorrigeerd, is een bastaard. Hugo de Groot zegt hierover: Geen bastaarden die de vader van het gezin heeft verwekt, maar die een overspelige moeder aan hem wil opdringen als lid van zijn gezin. Deze bastaarden sluit de vader uit van alle vaderlijke onderwijs en tuchtiging. Ze hebben geen deel aan de erfenis, geen recht op zijn goederen. Ze zijn niet geboren uit zijn zaad, dat is, uit het Woord.

Hiermee wil de apostel zeggen dat alle ware kinderen van God door Hem worden gekastijd. Als dat niet het geval is, horen ze niet bij Zijn huisgezin. Wie Hij niet kastijdt, erkent Hij niet als Zijn kind. Hiermee benadrukt de apostel wat hij eerder heeft gezegd, namelijk dat God degenen die Hij beproeft, behandelt als Zijn kinderen. Daaruit volgt, dat er geen enkel kind van Hem is dat Hij niet op zeker moment beproeft. Dit is een van de voorwaarden van het verbond dat God in Jezus met ons heeft gemaakt, wat Hij in het bijzonder bevestigt wanneer Hij Zich onze God en Vader noemt. Hij zegt in Psalm 89:33 dat Hij hun overtreding zal bezoeken met de roede, maar Zijn goedertierenheid van hen niet zal wegnemen. In het Nieuwe Testament belooft God geestelijke zegeningen. In het Oude, waar Hij vooral tijdelijke zegeningen beloofde, was Zijn volk niet van Zijn kastijding gevrijwaard. In het Nieuwe Testament blijkt nog duidelijker dat we door beproevingen het Koninkrijk der hemelen moeten binnengaan. Zijn enige Zoon moest lijden en zo de heerlijkheid binnengaan.

De apostel wil hier ook mee zeggen dat degenen die niet door God worden gekastijd, niet Gods kinderen zijn. Beproevingen zijn dan ook absoluut niet bedoeld om te ontmoedigen; voor degenen die er blijk van geven dat ze genade hebben ontvangen, zijn ze veelmeer een teken van hun adoptie. We moeten echt betwijfelen of we wel een relatie met Hem hebben, als Hij geen aandacht aan ons schenkt; of we wel Zijn schapen zijn, als Hij Zijn herdersstaf niet gebruikt om ons tot Zich te trekken. Laten we niet treuren als Hij ons kastijdt, want daarin betoont Hij Zijn zorg voor ons; Hij kijkt naar ons met de ogen en het hart van een vader. Als we volslagen vreemden voor Hem zouden zijn, zou Hij ons als onbekenden aan onszelf overlaten. Zijn vaderlijke roede is bedoeld voor Zijn kinderen, Zijn ijzeren roede voor Zijn vijanden.

Vers 9: Voorts, wij hebben de vaders van ons vlees wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veelmeer de Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?

Vanaf vers 9 wekt de apostel de Hebreëen ertoe op God te eerbiedigen ('ontzien') wanneer Zijn hand hen kastijdt. Daarbij gebruikt hij een 'hoeveel te meer-argument': 'Voorts, wij hebben de vaders van ons vlees wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veelmeer de Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?' Hij geeft hiervoor drie redenen: God heeft recht op onze eerbied (Hij is de Vader der geesten), Hij kastijdt ons met een bedoeling (tot ons nut, vers 10) en we zullen er de vruchten van plukken (vers 11).

Onze aardse vaders hebben ons gecorrigeerd, en we hadden respect voor hen; hoeveel te meer behoren we ons dan te onderwerpen aan de Vader der geesten, Die ons kastijdt opdat we zullen leven? De twee personen die de apostel met elkaar vergelijkt, namelijk God en de mens, hebben het volgende met elkaar gemeen: beiden zijn een vader, beiden kastijden, beiden worden daarin gedreven door liefde en hebben voordeel op het oog. Maar naast deze overeenkomsten is er ook een groot verschil. De mens is slechts de vader van het

lichaam, het minder edele deel van onze natuur, dat we met de dieren gemeenschappelijk hebben. God is de Vader van onze geest, het edelere deel, dat ons juist tot mens maakt. Aan Hem Die het meerdere geeft, zijn we dan ook meer onderwerping verschuldigd dan aan hem die het mindere geeft. De liefde van een vader voor zijn kinderen is een hartstocht en wordt vaak niet door de rede gestuurd. De liefde van God is ware liefde, die geen enkele onvolmaaktheid kent, geen overdaad en geen gebrek, en daarom volkomen rechtvaardig handelt. Nogmaals, aardse vaders zoeken het goede voor hun kinderen, maar hun onkunde is zo groot dat ze hierin vaak fouten maken. Gods kennis is echter net zo volmaakt als Zijn liefde. Hij kastijdt Zijn volk altijd tot hun werkelijke bestwil. Daarom zijn ze meer onderwerping verschuldigd aan Hem dan aan hun aardse vader.

Wat verkeert de ware gelovige in een heerlijke toestand! Hij is een kind van God: 'Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden' (1 Joh. 3:1). Het spreekt van Gods grote liefde dat Hij Zijn volk zo'n eretitel geeft en dat Hij Zich zoals hun Vader als hun God noemt. Het zou minder vreemd zijn als Hij alle reine geesten in de hemel Zijn kinderen zou noemen, als wat Hij nu doet: degenen die Zijn beeld hebben bezoodeld, noemt Hij bij die naam! Hij wil zelfs een Vader zijn voor degenen die van nature kinderen des toorns zijn, slaven van satan, verkocht onder de zonde, die van nature niets hebben waarmee ze Hem kunnen behagen, maar die Zijn toorn en vloek waardig zijn. Wonderbaarlijke liefde, dat God Zich niet schaamt om hun Vader te worden genoemd!

Het is dan ook alleszins redelijk dat we ons in heel de weg die Hij met ons gaat, gedragen als kinderen ten opzichte van hun vader. Laten we ons in al onze beproevingen troosten met de wetenschap dat we Zijn kinderen zijn. Als Hij onze Vader is, waarom zouden we dan bang zijn? In deze wereld gebeurt er niets buiten Zijn besluit om. Ons overkomt geen kwaad zonder Zijn wil. Iedere beproeving komt van de roede in Zijn hand. Juist de gedachte dat God onze Vader is, zou iedere pijn moeten verzachten.

God is de Schepper van de ziel. Met 'geesten' wordt hier in vers 9 de zielen van de mensen bedoeld. Sommigen vatten het ook op als geestelijke gaven, de genaden die God in de zielen van Zijn volk instort. Beide zijn goede redenen voor die onderwerping aan God en de eerbied voor Hem waartoe de apostel ons oproept. De meeste uitleggers gaan van het eerste uit. Dit vers zet twee zaken tegenover elkaar. Daarom moeten we het zo uitleggen dat God de Schepper van de ziel is, omdat dit wordt gesteld tegenover 'de vaders van ons vlees'. God wordt 'de God der geesten van alle vlees' genoemd (Num. 16:22). Met 'vlees' bedoelt de apostel het lichaam, het materiële en zichtbare deel van onze natuur. Met 'geest' bedoelt hij de ziel, het geestelijke en onzichtbare deel van ons wezen.

Zoals de mens het lichaam heeft voortgebracht, zo heeft alleen God de ziel gevormd. Dat lezen we ook in Prediker 12:7: 'En dat het stof weer tot de aarde keert, zoals het geweest is; en de geest weer tot God keert, Die hem gegeven heeft.' Met het stof wordt hier het lichaam bedoeld en met de geest de ziel. Het lichaam is gevormd uit het stof van de aarde (Gen. 2:7), maar de ziel werd door God ingeblazen. Het is de geest die leven en gevoel geeft aan de delen van het lichaam die anders zonder besef en beweging zouden zijn. Er wordt gezegd dat God de geest van de mens formeert (Zach. 12:1) en in Jesaja 75:16 schrijft Hij het formeren van de ziel aan Zichzelf toe: 'de zielen die Ik gemaakt heb'. God formeert het lichaam met gebruikmaking van de natuur; Hij gebruikt er twee oorzaken voor. De ziel vormt Hij echter zonder enige andere oorzaak dan Zijn eigen wil.

De natuurlijke wijze waarop het lichaam wordt voortgebracht, volstaat niet om te bewijzen dat God op een andere manier de Vader van de mens is dan dat Hij de Vader van dieren en planten kan worden genoemd. Want deze worden net zo goed door Zijn machtige voorzienigheid voortgebracht als het lichaam van de mens. Maar de manier waarop Hij de onsterfelijke en geestelijke ziel formeert, volstaat wél om te bewijzen dat God de Vader van alle geesten is. Ze worden kinderen van God genoemd omdat Hij hen onmiddellijk

[d.w.z. zonder tussenkomst van andere oorzaken] heeft geschapen en met een onsterfelijke natuur heeft bekleed.

De apostel heeft goede reden om de man die ons heeft verwekt, de 'vader van ons vlees' te noemen. Want hoewel Gods wijsheid en kracht in Zijn voorzienigheid werkzaam zijn bij onze conceptie is deze verwekking ook het werk van de mens, die hierbij optreedt als tweede oorzaak. De ziel wordt echter zuiver en alleen door de wil en macht van God voortgebracht, zonder dat ook maar één schepsel daar een rol in speelt. Hieruit volgt dat de ziel onsterfelijk is; want omdat materie geen rol speelde in haar oorsprong, is ze daar ook niet van afhankelijk voor haar voortbestaan, zelfs niet nadat de dood haar van het lichaam heeft gescheiden. De redelijke ziel is dus uitnemender dan het lichaam dat we van onze aardse vader ontvangen. En daarom moeten we meer onderwerping en eerbied betonen aan God en Zijn kastijdingen dan aan hem die slechts de vader van ons lichaam is. Vandaar de vraag: 'Zullen wij dan niet veelmeer de Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?'

Dit 'en leven' kan ook worden vertaald als: 'opdat we zouden leven'. Het lijkt erop dat de apostel hier stilzwijgend verwijst naar de belofte aan kinderen die hun ouders eren. Zoals aan hen een tijdelijk leven werd beloofd, zo wordt een geestelijk en eeuwig leven beloofd aan degenen die geduldig gehoorzaam zijn onder de hand van God. Zoals in Israël iemand die de bestraffingen van zijn ouders verachtte zonder medelijden werd gestenigd, zo zal God hen behandelen die tegen Zijn tucht trappen en geen voordeel trekken uit de roede. Correcties leiden tot het leven, niet omdat we er iets mee verdienen, maar middellijk. Dus als we God als Vader erkennen, moeten we ons gedragen als Zijn kinderen. Als we een gelukkig en eeuwig leven wensen, moeten we ons aan Zijn hand onderwerpen, terwijl we de rechtvaardigheid van Zijn tuchting erkennen. En hoe uitnemender het vaderschap van God is, hoe eerbiediger we ons aan Hem moeten onderwerpen.

Vers 10: Want genen hebben ons wel voor een korte tijd, naar dat het hun goed dacht, gekastijd; maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijn heiligheid zouden deelachtig worden.

In vers 10 onderstreept de apostel zijn oproep nog eens. Nu beroept hij zich op de manier waarop God met ons omgaat. Die is namelijk anders dan die van aardse vaders. Ook is Zijn bedoeling anders. 'Want genen hebben ons wel voor een korte tijd, naar dat het hun goed dacht, gekastijd; maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijn heiligheid zouden deelachtig worden.' De apostel vergelijkt de hemelse Vader met de aardse vader en vertelt ons dat het Gods bedoeling is om ons door deze beproevingen, die bijzonder bitter schijnen, terug te brengen tot de heiligheid die we in Adam hebben verloren.

'Zij hebben ons voor een korte tijd gekastijd', zegt de apostel. Immers, óf de dood ontnemt ouders het gezag, óf hun kinderen worden volwassen en staan daardoor niet langer onder hun gezag. Ouders hoeven hun kinderen alleen in hun kindertijd te corrigeren, hun zwakke jaren, wanneer ze door onwetendheid en onervarenheid zichzelf niet weten te sturen. Daarom is het noodzakelijk dat hun ouders hun geest vormen en hen onderwijzen, zodat ze de rest van hun leven zichzelf kunnen sturen. Maar wanneer ze tot de jaren van onderscheid komen, moeten ze voortaan met hun eigen verstand keuzes maken. Dan wordt de roede niet meer gebruikt om hen bij te sturen als ze onverstandige dingen doen. Daarom duren de kastijdingen van aardse ouders maar enkele jaren, een korte tijd dus.

Hieruit blijkt dat de goddelijke kastijdingen nuttiger zijn dan die van aardse vaders. God blijft gedurende ons hele leven op aarde voor ons zorgen, zolang we die zorg nodig hebben. Zijn zorg voor ons gaat veel verder dan die van aardse vaders voor hun kinderen.

Hiermee troost de apostel ons. God onderwerpt ons maar een korte tijd aan kastijdingen; slechts dát deel van ons leven dat we op aarde

doorbrengen. Dat is maar een kleine tijd vergeleken met de eeuwigheid waarin we van alle lijden bevrijd zullen zijn. Het staat in geen verhouding tot de eeuwigheid, nog minder dan het kortste ogenblik in verhouding staat tot alle tijd vanaf de schepping tot aan het einde van de wereld. De kastijding van de gelovige duurt dus korter dan die van kinderen onder hun aardse ouders. Hierin blijken duidelijk de vriendelijkheid en liefde van God, Die veel genadiger met Zijn kinderen omgaat, als we de duur van hun kastijding in ogenschouw nemen, dan de beste vader in de wereld ooit kan.

Maar al te vaak kastijden ouders hun kinderen 'naar dat het hun goed dacht.' Ze laten zich vaak meer leiden door hun eigen harts-tochten dan dat ze zich bekommeren over het nut van de kastijding voor hun kinderen. Ze corrigeren hen vaker vanuit een slecht humeur dan met een goede reden. Als ze geen andere wet hebben dan hun eigen wil, oordelen ze makkelijk verkeerd. Daardoor berokkenen hun bestraffingen de kinderen vaak meer schade dan dat ze van nut zijn, ook al was dat niet de bedoeling. Soms bestraffen ze hen om een verkeerde reden, soms bestraffen ze hen op een verkeerde manier of niet in goede mate.

Vaak bestraffen ouders hun kinderen voor verkeerde dingen. Vaders hebben een bepaalde mening over dat wat in dit leven het beste en het voordeligste voor hun kinderen is. Maar vaak slaan ze de plank mis. Zo zal een hebzuchtige vader, die geen ander geluk kent dan rijkdom, zijn kind inprenten dat alles wat hem voordeel brengt of rijk maakt een rechtvaardige zaak is. Een ambitieus man zal proberen zijn kinderen gevoelig te maken voor wereldse eer. Een bijgelovige ouder zal zijn kinderen straffen als ze hem niet volgen in de vorm van aanbidding waaraan hij zelf verslaafd is. Zo gebruiken ouders hun macht vaak om goede beginselen in hun kinderen de kop in te drukken en ontmoedigen ze deugden die in hun karakter zichtbaar worden.

Ook kunnen ouders vaak geen maat houden. Hoe vaak laten goede ouders zich niet door hun boosheid meeslepen in de straffen die ze

geven? Anderen corrigeren hun kinderen vrijwel niet, uit dwaze toegeeflijkheid, en geven de dwaasheden van hun kinderen de vrije teugel. Maar de kastijdingen die God toebrengt, zijn anders. Hij heeft volmaakte kennis van alle dingen en wordt niet door hartstochten geregeerd. Hij bedroeft de Zijnen alleen als het nodig is en kastijdt hen alleen voor hun eigen bestwil. Omdat God volmaakt wijs is, kan Hij niet dwalen in het beoordelen van wat goed voor ons is. Hij wordt niet gehinderd door zwakke genegenheden. David erkende deze wijsheid van God: 'Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen leerde' (Ps. 119:71). In Zijn wijsheid voorziet Hij dat er iets kwaads op ons pad komt waar we zomaar in zouden tuinen, wat Hij voorkomt door een beproeving. Hij geeft Paulus een doorn in het vlees, niet zozeer om een gebrek te corrigeren, maar eerder om dat te voorkomen (2 Kor. 12:7): opdat hij zich niet zou verheffen. Soms beproeft Hij mensen om hun genadegaven aan het licht te brengen. God trof Job in zijn bezittingen en in zijn persoon, opdat de waarheid van zijn geloof en geduld zichtbaar zou worden in zijn lijden, tot eer van God. Hij zendt de verzoeken alleen als ze nodig zijn en opdat de beproeving van iemands geloof tot lof en eer zal worden bevonden (1 Petr. 1:6-7). Andere ouders gebruiken vaak willekeur en niet hun wijsheid. Gods beproevingen zijn soevereine daden, maar niet zonder wijze en genadige bedoelingen.

Daarna legt de apostel uit met welk specifiek doel God Zijn kinderen kastijdt: 'opdat wij Zijn heiligheid zouden deelachtig worden.' Hij wil hen van hun onzuiverheid zuiveren, hen voor Zichzelf reinigen en hen geschikt maken voor de stad waar niets zal binnenkomen wat onrein is. Aardse ouders corrigeren hun kinderen om hen vaardigheden en manieren aan te leren die op aarde nuttig zijn. Ze richten zich voornamelijk op uiterlijke voordelen. Soms corrigeren ze hen zelfs omdat ze willen dat hun kinderen de ondeugden van hun ouders navolgen. God corrigeert Zijn kinderen echter om Zijn heiligheid aan hen over te dragen, en hiernamaals Zijn zaligheid.

Dit lijkt een verklaring van wat de apostel in het vorige vers 'leven' noemde. Deze goddelijke kastijding beschermt ons en zorgt ervoor

dat we niet slechts deelhebben aan heiligheid, maar aan *Zijn* heiligheid. Dat is de heiligheid die Hij goedkeurt, die Hij gebiedt en die enige gelijkenis en gelijkvormigheid vertoont met Zijn eigen heiligheid. In 2 Petrus 1:4 lezen we iets vergelijkbaars: we hebben deel aan de goddelijke natuur. Daardoor schetst de Geest in onze geest een beeld van Gods wezen en Gods heiligheid. Dat betekent niet dat we Gods heiligheid kunnen bezitten, maar dat we deel krijgen aan Zijn heiligheid. Door het evangelie en door beproevingen worden de trekken van Zijn beeld in ons zichtbaar, als stralen en vonken van Zijn heiligheid. Het origineel is in God, een beeld ervan in de gelovige – zoals het licht in de zon is, maar het beeld ervan in de spiegel waarin ze schijnt. Dit brengt God tot stand door middel van beproevingen. Door beproevingen geeft Hij ons oefeningen in berouw en bekering. Hij speent ons van het vlees, dat ons van God zou afhouden. Hij leert ons om door het geloof sterker vast te houden aan Christus, Die de bron van heiligheid is, en vuriger te verlangen om uit deze bron te putten. Hij leert ons het hemelse na te jagen. Ouders corrigeren hun kinderen opdat ze hun manieren zullen navolgen; God corrigeert hen opdat ze Zijn heiligheid zullen navolgen. Ouders kastijden om ervoor te zorgen dat hun kinderen op hen lijken; God kastijdt om Zijn kinderen gelijkvormig te maken aan Hem.

Dit leert ons de volgende zaken. Om te beginnen, een kastijding is niet altijd een straf. Ze worden niet opgelegd als een betaling voor onze zonde. God heeft ons nut op het oog. Een rechter heeft niet het voordeel van een misdadiger op het oog als hij hem een straf oplegt, maar alleen de eer van de wet. De wet is overtreden en dus onrecht aangedaan; de rechter wil genoegdoening geven aan het recht. Maar God heeft het voordeel van de gelovige lijdenden op het oog. Hij bezorgt hen verdriet om genade en eer aan hen te bewijzen, om hun de hoogste voortreffelijkheid te schenken die een schepsel maar kan ontvangen.

Er is dus een zwaarwegende reden om God zelfs vanwege de beproevingen lief te hebben. 'Dankt God in alles', zegt de apostel. Als we

naar de vrucht van onze beproevingen kijken, is er dan ook alle reden om te danken. Een aardse vader laat wel zijn erfenis na aan zijn zoon, maar niet zijn innerlijke gaven. Maar God deelt door beproevingen Zijn heiligheid mee aan Zijn kinderen.

Hoe geduldig behoren we ze dan te dragen! Dat zijn we verplicht vanwege de waardigheid van God (die veel groter is dan die van aardse ouders) en Zijn genadige bedoeling en wijs beleid hierin. Hij slaat ons nooit zonder reden. Hij slaat Zijn kinderen alleen voor hun bestwil. Gepaste slagen behoren we zonder mopperen te ontvangen. Het is een welkom wapen dat meer balsem bevat dan pijn, een gezegend zwaard dat het abces opent. Iets wat niet alleen nuttig, maar ook noodzakelijk is, vraagt niet alleen om ons geduld, maar ook dat we gewillig ontvangen wat God in Zijn wijsheid ons toedeelt. Bovendien zijn de kastijdingen kortstondig; ze duren niet langer dan dit leven. We zouden misschien reden tot klagen hebben als dit een eeuwige pijn zou zijn, maar het duurt slechts korte tijd.

We moeten ons inspannen om aan Gods bedoeling te beantwoorden. Laten we streven naar de heiligheid waar Hij naar streeft. Laten we elk werk van de Geest in onze beproevingen omhelzen. Niet alleen de roede heeft een stem, ook de Geest heeft een stem; we moeten naar beide luisteren.

Vers 11: En alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid aan hen, die daardoor geoefend zijn.

Omdat het moeilijk is om niet te klagen, zet de apostel in vers 11 het verdriet en de vrucht tegenover elkaar. Daarmee wil hij voorkomen dat we klagen over de scherpste van de roede. 'En alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid aan hen, die daardoor geoefend zijn.' Hij geeft toe dat de beproevingen smartelijk zijn, maar dat is slechts schijn. Het lijkt

wel zo, maar het is als een vriendelijk gezicht achter een angstaanjagend masker. Vergelijk het maar met een bitter drankje dat buikpijn veroorzaakt, maar ook geneest.

Het argument in dit vers is extra sterk omdat de apostel eerst instemt met de tegenwerping. 'Ik geef toe dat lijden smartelijk is', zegt hij, 'maar het is heilzaam.' We moeten het doel en de uitwerking ervan in het oog houden. Een redelijk schepsel moet in alle dingen zowel aandacht hebben voor het doel als voor de middelen. Het maakt een groot verschil welk doel iets heeft. Elke kastijding gaat gepaard met moeite en verdriet. Daarom beschouwt ons vlees het als iets kwaads. Om die reden maakt de apostel onderscheid tussen het moeilijke en het wenselijke, de pijn en de vrucht. De uitwerking van de kastijding is goed, zegt hij, dus wees geduldig.

Elke beproeving is pijnlijk voor het vlees. God verwacht van ons niet dat we stoïcijnen zijn, zonder gevoel of verdriet. Christus Zelf heeft ons daarin een voorbeeld gegeven. Hij vergoot tranen vanwege de dood van Zijn vriend Lazarus en zweette bloeddruppels bij de nadering van Zijn lijden. Jezus zei: 'Mijn ziel is geheel bedroefd, tot de dood toe.' Hij is in alle dingen verzocht geweest zoals wij, maar zonder zonde. Het is geen zonde om bedroefd te zijn vanwege ons lijden en erover te klagen; als we er maar niet over mopperen. Als we de pijn niet voelen, kunnen we niet van de beproeving profiteren. Dan zou de beproeving ons slechter achterlaten dan ze ons aantrof. We behoren naar God te luisteren wanneer Hij spreekt, en Hem te vrezen wanneer Hij ons slaat.

Als we worden gekastijd, neemt de narigheid daarvan eerst heel onze geest in beslag. We begrijpen het doel ervan niet. Soms kunnen we ons in onze verdrukkingen niet voorstellen dat zo'n bittere wortel zo'n heerlijke vrucht kan opleveren. De chirurg veroorzaakt soms zoveel pijn bij een patiënt dat deze zich nauwelijks kan voorstellen dat er iets goeds uit zal voortkomen. David klaagt vaak volop in zijn verdrukkingen en lijkt zich dan van niets anders bewust dan van zijn moeiten op dat moment. Maar achteraf spreekt hij alleen

nog maar over de genadige gevolgen ervan. 'Ik weet (...) dat Gij mij uit getrouwheid verdrukt hebt' (Ps. 119:75). 'Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest' (Ps. 119:71). 'Uw stok vertroost mij' (zie Ps. 23:4). Midden in ons verdriet hebben we vaak geen ruimte om aan deze waarheid te denken, maar na zo'n ervaring komt ze aan het licht.

Hoewel verdrukkingen pijnlijk zijn, is de vrucht ervan weldadig voor een gelovige. De ondervinding corrigeert ook het verkeerde oordeel dat we vellen op het moment dat we worden geslagen. Inderdaad, een verdrukking op zich is eerder een middel om onze liefde voor heiligheid te laten bekoelen, om de vonken van godzaligheid in onze geest uit te doven, ons moedeloos te maken en Gods genade te wantrouwen. Maar in Zijn soevereine wijsheid beschikt en bestuurt God de verdrukkingen zo, dat Hij ze een heerlijke vrucht laat dragen. Door Gods genade verbreken ze onze hang naar de wereld, verleendigen ze onze gebeden, wekken ze ons op uit onze lusteloosheid en zetten ze ons aan tot zelfonderzoek. De snaren van een muziekinstrument geven een heel ander geluid als ze gespannen zijn dan wanneer ze slap hangen. Deze heerlijke vrucht is een vrucht van gerechtigheid, heiligheid en heiligmaking, waarover de apostel in het vorige vers gesproken heeft. Ook van gerechtigheid, wat een 'vreedzame vrucht' is. Petrus spreekt in 1 Petrus 5:4 over 'een onverwelkelijke kroon der heerlijkheid'. Zoals de heerlijkheid een onverwelkbare kroon is, zo is de gerechtigheid een bron van vrede en een gerust geweten.

In Jesaja 32:17 lezen we: 'En het werk der gerechtigheid zal vrede zijn; en de [uit]werking der gerechtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid.' Verdrukking brengt de vrucht van gerechtigheid voort, als een middel dat ons dichterbij God brengt – en in de gemeenschap met Hem ervaren we deze vrede. Verdrukking zorgt ervoor dat we in God en Christus het ware geneesmiddel tegen al onze kwalen zoeken. Door dit middel wordt de onrust in onze ziel gekalmeerd en de zekerheid van Gods genade versterkt. De vreugde van de Heilige Geest is vaak het sterkst in ons wanneer

de beproevingen het zwaarst op ons drukken. 'En gij zijt onze navolgers geworden, en van de Heere, het Woord aangenomen hebbende in vele verdrukking, met blijdschap des Heiligen Geestes' (1 Thess. 1:6). Zo is het niet altijd bij de gelovige. Maar nadat de verdrukking haar werk heeft gedaan, komt God toch met troost en blijdschap naar hem toe, zoals we na een bitter medicijn een versterkend middel te drinken krijgen. Verdrukkingen brengen de vruchten van gerechtigheid voort; niet als de werkende oorzaak, maar als het middel ertoe.

Laten we dus niet verkeerd oordelen over onze beproevingen. We moeten niet denken dat God ons kwaad wil doen als Hij begint te slaan. We maken vaak dezelfde fout als de apostelen toen ze Christus in het holst van de nacht over de golven zagen lopen. Hij kwam om hen te helpen, maar ze dachten dat Hij een geest was die hun kwaad zou doen (Mark. 6:47-49). Het vlees laat ons denken dat God onze vijand is, als Hij juist onze Vriend is. Maar zoals Christus hen toeriep: 'Vrees niet, Ik ben het', zo zegt de apostel dat hier tegen de gelovigen. Vrees niet! Hoewel de pijn verdriet doet, is de vrucht vreedzaam. Als het vlees lijdt, is dat goed voor de geest. De uitkomst zal duidelijk maken dat alle dingen meewerken ten goede voor hen die God liefhebben (Rom. 8:28).

Geduld en geloof moeten hun werk volmaakt kunnen verrichten. De beproeving veroorzaakt in het begin droefheid, maar geduld zal de uitkomst heerlijk maken. Als de Israëlieten Gods belofte van verlossing hadden geloofd, zouden ze niet gemopperd hebben bij de Rode Zee. God bracht hen bij de Rode Zee om hen te verlossen van de Egyptenaren en zorgde ervoor dat al hun angsten eindigden in vreugde en triomf. Hoe meer we God vertrouwen, des te meer Hij voor ons welzijn zorgt. Hoe meer we op onszelf vertrouwen, des te meer Hij ons als het ware de voet dwars zet. Als we onze weg aan de Heere toevertrouwen, levert dat rust en vastigheid op voor onze geest. 'Wentel uw werken op de HEERE, en uw gedachten zullen bevestigd worden' (Spr. 16:3).

Gods oog rust op degenen die Hem vrezen (Ps. 33:18-19), niet om hen verdriet en verdrukking te besparen, maar om hen daarin te verlevendigen en hun als het ware een nieuw leven uit de dood te geven, nieuwe vruchten uit de roede. God brengt ons in de benauwdheid opdat we Zijn teerheid en wijsheid des te levendiger zullen ervaren.

Laten we heel onze weg toevertrouwen aan de leiding van Gods wijsheid, ons onderwerpen aan Zijn wil en vertrouwen op Zijn goedheid. Dat zal weldadige gevolgen hebben in dit leven en brengt ons tot de heerlijkheid in het toekomstige – een vreedzame vrucht van gerechtigheid op aarde en in de hemel. Wacht op God, want Hij is een God van oordeel. 'De HEERE is een God des gericht; welgelukzalig zijn die allen, die Hem verwachten' (Jes. 30:18). Hij gaat rechtvaardig te werk en Hij weet het beste op welk moment Hij Zijn wil moet uitvoeren. God heeft evenveel wijsheid om de beproeving tot een goed einde te brengen als Hij liefde heeft om ons deze beproeving op te leggen.

